

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 7) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. INFORMACJE NA TEMAT PROGRAMU.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Działania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym określa Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej Programem wynikający z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ww. przepisów. Celem programu jest stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Prabuty, a w szczególności:

- 1) Dzieci i młodzież;
- 2) Rodzice, opiekunowie i wychowawcy;
- 3) Konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 4) Osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione;
- 5) Rodziny osób z problemem uzależnień i przemocy;
- 6) Pracownicy podmiotów działających na terenie Miasta i Gminy Prabuty, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi może m. in. być wykorzystany na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Na mocy Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Prabuty Nr 5/2005 z dnia 17 stycznia 2005 roku Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach powołany został na Pełnomocnika w zakresie realizacji Programu i umocowany do koordynacji oraz nadzoru nad jego realizacją.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach współpracuje w zakresie realizacji Programu m.in. z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Prabutach, Centrum Psychiatrii w Prabutach, Policją, Ośrodkami Zdrowia, Sądem Rejonowym w Kwidzynie, szkołami, organizacjami pozarządowymi. Istotnym zadaniem wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nałożonym na Gminną Komisję

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest obowiązek podejmowania czynności zmierzających do wydania orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2018	2019	2020 do 30 listopada
Ilość wniosków zgłoszonych do GKRPA w Prabutach	46	51	22
Ilość wniosków zgłoszonych do Sądu Rejonowego w Kwidzynie o leczenie odwykowe	2	22	19
Ilość przeprowadzonych przez członków GKRPA w Prabutach rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego	7	34	9

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach ma za zadanie zwiększenie dostępności wsparcia kierowanego do osób uzależnionych oraz ich bliskich. Rodziny mające problemy wynikające z uzależnień lub przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w działającym Punkcie Interwencji Kryzysowej.

Liczba osób oraz udzielonych im porad w punkcie konsultacyjno-informacyjnym

	2018	2019	2020 do 30 listopada
Ilość porad udzielonych przez specjalistę ds. uzależnień i psychologa	81	75	63
Ilość porad udzielonych przez prawnika	35	50	40

Obsługę organizacyjno-techniczną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach sprawuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach.

III. INFORMACJE NA TEMAT ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

Doświadczenie przemocy w rodzinie, gdzie współwystępuje problem nadmiernego picia alkoholu jest złożonym problemem i często do pokonania trudności z nich wynikających potrzebna jest pomoc innych osób. W celu zapobiegania przemocy w rodzinie powstał Zespół Interdyscyplinarny powołany uchwałą Nr VI / 31 / 2011 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 kwietnia 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Prabutach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 2) Komisariatu Policji,
- 3) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) oświaty,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) kuratorów sądowych,
- 7) organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego

	2018	2019	2020 do 30 listopada
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Prabutach	4	4	0
Liczba posiedzeń Grup Roboczych	104	100	48
Liczba założonych Niebieskich kart	36	50	32

Zespół działa przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach, który zapewnia jego obsługę administracyjną.

IV. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

Lp.	Zadania (zamierzenia)	Sposoby realizacji zadań (zamierzeń)	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji	Wskaźniki
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1. Wydawanie zleceń na wykonanie opinii o stopniu uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	Liczba osób skierowanych na badanie; Liczba wydanych opinii;

	i środków odurzających.				
		2. Prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego, udzielanie informacji o działalności GKRPA i możliwości podjęcia terapii, posiedzenia GKRPA.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	Liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, liczba osób wezwanych na posiedzenie GKRPA;
		3. Dyżury Przewodniczącego GKRPA.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	Liczba udzielonych informacji;
		4. Przeprowadzenie diagnozy problemów alkoholowych w Mieście i Gminie Prabuty.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-VI	Realizacja diagnozy problemów alkoholowych;
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Dyżury psychologa, krótkoterminowa pomoc psychologiczna, indywidualne lub grupowe wsparcie psychologiczne dla osób doświadczających przemocy lub będących w kryzysie.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba udzielonych porad psychologicznych, podjętych interwencji; Liczba osób/rodzin objętych wsparciem;
		2. Dyżury radcy prawnego.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba udzielonych porad prawnych;

		3. Konsultacje, warsztaty, pomoc psychologiczna –dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba osób korzystających z warsztatów, konsultacji i pomocy psychologicznej;
III	Powadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	1. Przeprowadzenie Programów Profilaktycznych oraz zajęć edukacyjno-warsztatowych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Prabuty.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dyrektorzy szkół Miasta i Gminy Prabuty	I-VI IX-XII	Liczba uczestników, zajęć, liczba wspieranych organizacji, liczba przeprowadzonych działań;
		2.Wspieranie działalności placówki wsparcia dziennego.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba dzieci objętych wsparciem placówki wsparcia dziennego;
		3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem bazy sportowej na terenie Miasta i Gminy Prabuty poprzez organizowanie zajęć sportowych połączonych z realizacją programów profilaktycznych.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	IV – VI IX -X	Liczba uczestników, zajęć, liczba przeprowadzonych działań;
		4. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, ubogich z	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	VI-IX	Zwiększenie kompetencji i efektywności pracy członków GKRPA;

		Miasta i Gminy Prabuty.			
		5. Szkolenia dotyczące przemocy i uzależnień w tym specjalistyczne szkolenia dla członków GKRPA oraz osób z instytucji współpracujących z GKRPA.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba szkoleń, liczba osób biorący udział w szkoleniach;
IV	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Organizowanie wydarzeń społeczno-kulturalnych, imprez, spotkań, konkursów, zabaw adresowanych do mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty stanowiących promocję zdrowego stylu życia.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba instytucji, organizacji, osób fizycznych którym udzielono pomocy;
		2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	I-XII	Liczba placówek współpracujących;
V	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Przeprowadzanie kontroli, podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	Liczba skontrolowanych punktów, liczba przeprowadzonych kontroli, liczba punktów sprzedaży w obszarach o zwiększonym ryzyku występowania negatywnych skutków używania alkoholu;
Ogółem: 218.608,96 zł.					

V. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Do zadań ustawowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1.1. Opiniowanie, inicjowanie i współpraca w zakresie realizacji zadań wykonywanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 1.2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu a w szczególności :
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i motywowanie jej do zaprzestania nadużywania alkoholu i/lub poddania się dobrowolnemu leczeniu,
 - c) w przypadku braku zgody na dobrowolne leczenie się – skierowanie na badania przez biegłych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
 - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
 - e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.
- 1.3. W przypadku wystąpienia równocześnie przemoc, uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”.
- 1.4. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust.1 i 2 ustawy, limitu punktów i zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- 1.5. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia Burmistrza).

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 2.1. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach finansowane jest z budżetu Miasta i Gminy Prabuty w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.
- 2.2. Członek Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.
- 2.3. Za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Komisji, członkom Komisji przysługuje ryczałt miesięczny w wysokości:
 - Przewodniczący Komisji – 400 zł brutto
 - Sekretarz Komisji – 400 zł brutto
 - Członek Komisji – 250 zł brutto
- 2.4. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 2.1, 2.2 i 2.3 wypłacane są na podstawie listy obecności, płatne w terminie do 28-go dnia każdego miesiąca.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych.
2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje odurzające.
3. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które niema przyzwolenia we współczesnym świecie.